

گزارشی از مراحل تدوین دانش نامه وقف در بنیاد پژوهش های آستان قدس رضوی؛

اقدامی برای شناسایی و صیانت از موقوفات

بسیاری از عاشقان و دلدادگان ساحت مطهر امام هشتم علیه السلام در طول تاریخ، اموال و دارایی های مختلفی را با میل، اراده و خواست خود به منظور گسترش بارگاه مطهر رضوی، حفظ و نگهداری این مکان مقدس و ارائه خدمات رفاهی و زیارتی به زائران و بیاد بعضی موارد مربوط به مجاوران این بارگاه مقدس، وقف این آستان ملائک پاسبان کرده اند و از این رو است که امروزه از آستان قدس رضوی به عنوان بزرگ ترین نهاد موقوفات جهان اسلام یاد می شود. برخی از این موقوفات بسیار گسترده و برخی نیز در مناطق دوره افتاده روستایی یا ریکرستان نیازمندی می شود و بارقه ای از امید را در چشمان آرزومندان ایجاد می کند.

گرچه عشق به سلطان خراسان و زودن زنگار فقر از جامعه اولین هدف هر واقف و خیر اندیش بوده، اما برای بهره مندی آیندگان از این موقوفات و زنده ماندن اقدام خیر خواهانه وقف، باید از این موقوفات در گذر زمان نیز حفاظت و صیانت شود. جای بسی تاسف است که در بعضی از برهه های آشفته تاریخی در ایران و به دلایل گوناگون، بسیاری از موقوفاتی که وقف به ساحت قدسی امام رضا علیه السلام شده از میان رفته و یا غصب شده و به تبع آن وقف نامه ها نیز نابود شده است.

از موقوفات و احیای آن، شناساندن اسوه های عمل خیر وقف و میزان تأثیر دینی و اجتماعی وقف و... از جمله اهداف این دانش نامه وقف است که کار تدوین آن در گروه فرهنگ و هنر بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی از سال ۱۴۰۲ آغاز شده است.

مراحل تدوین دانش نامه وقف

این طرح قرار است در چهار مرحله انجام شود: مرحله نخست آن شناسایی واقفان و تصحیح و مقابله علمی وقف نامه های غیر منقول بوده که اکنون در حال انجام است. مرحله دوم شامل تحلیل و بررسی وقف نامه ها است که پس از پایان مرحله نخست شروع خواهد شد. مرحله سوم مربوط به شناسایی واقفان و موقوفات منقول و مرحله چهارم هم مربوط به شناسایی و بازخوانی اسناد وقفی معین می شود.

تدوین دانش نامه وقف در بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی بر اساس تأکیدات تولیت آستان قدس رضوی مبنی بر نگارش دانش نامه وقف آستان قدس رضوی و مصوبه ابلاغی قائم مقام تولیت و نیز مکاتبه مدیریت نظارت بر موقوفات با سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس در صدد است بر اساس شیوه نامه علمی «دانش نامه وقف آستان قدس رضوی» را در قالب قراردادی سه ساله تدوین کند.

شناسایی و معرفی دقیق موقوفات و واقفان آستان قدس رضوی و ارکان وقف منطبق با نیازهای روز آستان قدس رضوی، دستیابی به الگوی عملیاتی صحیح و کامل اجرای مفاد وقف نامه ها، موارد مصرف و نیات واقفان، تشویق و ترغیب نیکوکاران و ثروتمندان به احیای سنت حسنه وقف به ویژه بادر نظر گرفتن نیازمندی ها، مقتضیات و شرایط زمان کنونی، صیانت و حفاظت